

UDVARHELY VÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden csütörtökön.

Negyedik évfolyam.	22. szám.	Szerkeszti:	Székelyudvarhely, 1906. május 31.
Előfizetési ára: községeknek, valamint kör- és községi jegyzőknek egész évre 6 korona. Egyes szám ára 50 fillér.		Dr. Keith Ferencz, várm. tb. főjegyző.	Kiadja: Becsek D. Fia könyvnyomdája Székelyudvarhely, Árpád-utca 3. sz., hová az előfizetési pénzek küldendők.

III. Általános jellegű, de további intézkedést nem igénylő rendeletek, értesítések és más közlemények.

160.

Udvarhelyvármegye alispánjától.

Szám. 4033—906. alisp.

Tárgy: Az állati ragadós betegségek elfojtása tárgyában.

Mindhárom főszolgabírónak, Székelyudvarhely város Rendörkapitányának és valamennyi községi előljáróságának.

Udvarhelyvármegye egész területe ez idő szerint a ragadós száj- és körömfájástól veszmentes.

A ragadós száj- és körömfájás kikerülhetése, avagy ha az a vármegye területén fellépne annak elfojthatása, helyhez köthetése érdekében, valamint a nagyobb körű és mérvű vásári és forgalmi korlátozások kikerülhetése céljából, valamint a vármegye területén terjedőben levő sertés vész elfojtása érdekében is a következőket rendelem el.

Székelyudvarhely város rendörkapitánysága és valamennyi község előljárósága útján a gazda közönség és közbirtokosság szigoruan utasítandók, hogy a község legelőre kihajtandó, vagy már kihajtott s állandó legelőn levő, avagy a hazajáró csordákban, falkákban, majorokban levő állatok az egyes állatfajok szerint az egyes állattulajdonosok állatainak megjelölésével pontosan számbavétesse nek, összeírassanak és kimutatásba foglaltassanak.

E kimutatás egy-egy példánya a megfelelő nyáját felfogadó gazdának, majorosnak átadandó, másik példánya pedig a község előljáróságánál, avagy a közbirtokossági elnöknél tartandó meg.

Ezen számbavétel és közös legelőre való kihajtás után ujólagoosan szerzett vagy vett fajta állat a közös csordában csak azon esetben bo-

csátható ki, ha a községi előljáróság által a vett, vagy szerzett állat legalább 48 óráig egészségügyi szempontból megfigyelve lett s a megfigyelés után a közös csordában való kibocsáthatásra a községi előljáróságtól engedélyt nyert, s az állat a megfelelő nyilvántartásba bevezetve lett.

A nyájakat felfogadott gazdák és azok pásztorai szigoruan figyelmeztetendők, hogy a község, vagy a közbirtokosság tudta és beleegyezése nélkül állatokat a csordába be ne fogadjanak.

A gazda közönség és a pásztorok figyelmeztetendők, hogy minden az állataik között fellépő betegülési és elhullási eseteket a község előljáróságának s ez az I-ső foku hatóságának és a járási m. kir. állatorvosnak kellő időben jelentsék be, addig is míg a betegség neve és jellege hivatalosan megállapítva lenne a beteg, vagy az elhullott állatot az egészséges állatoktól szigoruan különítsék el.

A sertés vész terjedésének megakadályozása érdekében figyelmeztetem az elsőfoku hatóságot, hogy az ezen betegség elfojtására irányuló s m. kir. Földmivelésügyi Miniszter ur által az 1898 évben 9300 szám alatt kiadott rendeletben foglalt intézkedéseket, szigoruan hajtassák végre, fősulyt helyezvén itten is, a betegeknek és a fertőzésről gyanus állatoknak az egészségesektől való elkülönítésére és a sertés közös csordák beszüntetésére.

Az állat forgalom pontos ellenőrizhetése szempontjából a marhalevel kezelők szigoruan utasítassanak arra, hogy ha vásárra menő állat tulajdonosok a már egyszer kiállított marhalevellel-ujlag vásárra mennek az egészségi igazolvány és irányítás megújítását a marhalevel iktatókönyv utolsó rovatába mindig pontosan vezessék be.

Székelyudvarhely, 1906. május 23.

Dr. Damokos, alispán.

IV. Személyi hírek.

Belügyminiszter 3756—1906. sz. leiratával Szappanos István özvegyének a vargyasi anyakönyvi kerületben anyakönyvvizető helyettesé nevezte ki.

V. Pályázatok, hivatalos hirdetések és körözlések.

Kimutatás Beregvármegye tiszaháti járásában 1885. évben született s 1906. évi állításköteles teljesen ismeretlen hadkötelesekről. 1. Füzes József szül. 1885. április 24. Vacsány, Füzes Mária fia. 2. Ványi Lajos szül. 1885. nov. 7. Vacsány, Ványi Rózália fia. 3. Kis Sándor szül. 1885. nov. 23. Vacsány, Kis Péter és Csonka Juliánna fia. 4. Dragonicz János szül. 1885. márcz. 30. Numzsaly, Dragonicz László és Orosz Anna fia. 5. Rosner Hermann szül. 1885. jul. 9. Numzsaly, Rosner Berkó és Landmann Milka fia. 6. Varga Bálint szül. 1885. jan. 12. Surány, Varga Áron és Perján Katalin fia. 7. Barkaszi József szül. 1885. ápr. 7. Surány, Barkaszi Bertalan és Samocsi Emilia fia. 8. Sánta János szül. 1885. juni. 1. Surány, Sánta András és Mihók Anna fia. 9. Kuzman Sztaniszláv szül. 1885. máj. 7. B.-daróc, Kuzman Antonia fia. 10. Csapó József szül. 1885. aug. 15. Macsola, Csapó Károly és Kis Sára fia. 11. Kozma Sándor szül. 1885. nov. 5. Mezőgécse, Kozma Mihály és Baczó Mari fia. 12. Tóth József szül. 1885. jul. 3. Mezőgécse, Tóth József és Krányák Mária fia. Ezen ismeretlen állítás kötelesek körözendők.

Sertésvész fellépett és az udvarzárlat elrendeltetett *Etéd* községben (4182—906. alisp. sz.).

Sertésorbáncz fellépett és a községi zárlat elrendeltetett *Kecselkisfalud* községben (4091—906. alisp. sz.).

Rühkór fellépett a lovak között és a udvarzárlat elrendeltetett *Etéd* községben (4183—906. alisp. sz.). *Szentábrahám* községben (4181—906. alisp. sz.).

Rühkór megszűnt a lovak között és az udvarzárlat feloldatott *Oklánd* községben (4101—906. alisp. sz.).

Veszétség megszűnt és a zárlat feloldatott *Városfalva* községben (4100—906. alisp. szám). *Szentegyházfalva* községben (3984—906. alisp. szám).

Felfogott lovak. Két darab barnás-fekete kancza május 19-ikén Fenyéden, a Lánckzy-féle tagban felfogott, 159 csmeter magas. 6—8 éve-

sek lehetnek. Egyiknek a homlokán csillag van, a másiknak a hátsó jobb lábán siklájában szárcsa és a nyakán csengő.

Felfogott bivalyok. Közönségre tételik, hogy Sándortelke község határában folyó évi május hó 17-én 4 darab bivaly lett felfogva, 2 darab 3 éves üdő bivaly tinó M. bélyeg a tompjukon, 1 drb. 7—8 éves jegynélküli tehén bivaly, 1 drb. 2 éves üdő bivalyborjú jegynélküli. Az igazolt tulajdonosa az Udvarhelyvármegye hivatalos lapjában közléstől számított 8 nap alatt Sándortelke község elöljáróságától átveheti, ha tulajdonos a tulajdon jogát be igazolni képes. Ellen esetben, ha a fenti határidő alatt nem jelentkezik, az állatok, mint gazdátlan jóságok nyilvános árverésen el fognak adatni.

34.061—14. 1906. H. M. számhoz.

*Pályázati hirdetmény a m. kir. honvéd hadapródiskolában az 1906—1907. tanév kezdetén betöltendő helyekre.**

I. A helyek neve.

Az 1897-ik évi XXIII. törvényzikk értelmében szervezett honvéd nevelő- és képzőintézetek II. csoportját képező pécsi és nagyváradai honvéd hadapródiskolák I. évfolyamába az 1906—1907. tanév kezdetén (szeptember 21-én) a mellékelt kimutatásban felsorolt magán alapítványi helyek és ezeken kívül az idézett törvényzikk alapján még megfelelő számú tandíjfizetési helyek is fognak betöltés alá kerülni.

A tandíjfizetési helyekre felveendő növendékek eltartásának és kiképzésének költségei az állami költségvetést, illetőleg a honvédelmi tárczát terhelik, s a növendékekért csak az évi tandíj fizetendő.

A tandíj a viszonyokhoz képest időről-időre újból állapítatik meg.

Jelenleg a tandíj a következő mérvben van kiszabva :

a) A m. kir. honvédség, cs. és kir. közös hadsereg és hadtengerészet tényleges nyugdíjas és rokkant állományának összes állománycsoportjaiba tartozó tiszték, evangélikus, görög keleti és görög-katholikus katonai lelkészek, katonai tiszt-

* A pályázók az összes tudnivalókról bővebb felvilágosítást nyerhetnek a »Tájékoztató a m. kir. honvéd hadapródiskolákba való főlvetelre pályázók részére« című füzetből, mely a pécsi és a nagyváradai honvéd hadapródiskola parancsnokságánál díjtalanul hapható, megjegyeztetik azonban, hogy a felvett pályázóknak a »Tájékoztató« VIII. szakaszában felsorolt felruházási czikkekkal való ellátása többé nem követeltetik.

viselők, katonai karmesterek, altisztek és rangosztályba nem sorolt katonai havidíjasok törvényes vagy törvényesített fiai számára évenként 24 korona;

b) tartalékos és »szolgálaton kívüli viszony«-ban levő tisztek, továbbá udvari és polgári állami tisztviselők és alkalmazottak, nenkülönbön törvényhatósági tisztviselők törvényes vagy törvényesített fiai számára évenként 160 korona;

c) minden egyéb állampolgár fiai számára évenként 300 korona.

A honvédelmi miniszter különös méltánylást érdemlő magán viszonyok eseteiben, valamint a szolgálat érdekében a b) és c) pont alá tartozóknak tandíj leszállítását engedélyez.

A tandíjfizetéses helyek után járó tandíjat a felvett növendékek hozzátartozói kötelesek viselni és két részletben, ugymint az iskolai év kezdetén azaz szeptember 21-én és minden év márczius 1-én a hadapród-iskola pénztárába előre befizetni;

Az alapítványos helyek után járó tandíj az ezen czélra létesített alapítványok jövedelméből fedeztetik, s ugyanabból még 100 korona évi zsebpénzzel is láttatnak el a felvett növendékek.

A lovassági szolgálatra kiképzendő valamennyi növendékért a rendes tandíjon felül még 400 korona fizetendő a IV-ik évfolyamban a lováglo oktatáshoz megkivánt szükségletek beszerzésére.

A honvéd hadapródiskolák II. és III. évfolyamába rendszerinti felvételnek nincsen helye; ezen évfolyamban csak azon helyek fognak betöltetni, melyek természetes fogvaték (halálozás, elbocsátás stb.) következtében jutnak üresedésbe; megjegyztetvén, hogy az ezen évfolyamba pályázóktól a felvételi vizsgánál mindazon katonai, elméleti és gyakorlati tantárgyak ismerete megköveteltetik, melyek az I. és II. évfolyamban tanitattak.

A IV-ik évfolyamba felvételnek egyáltalán nincs helye.

II. felvételi feltételek.

1. A pályázó magyar állampolgársága:

igazolando a törvényhatóság vagy a járási tisztviselő által kiállított honvédségi bizonyítvány, a melyben a községi illetőség is kiteendő.

2. A pályázó testi alkalmassága a katonai nevelés:

igazolando valamely honvéd vagy közös hadseregbeli (haditengerészeti) tényleges állománybeli orvos által szabályszerűen kiállított orvosi véleménynyel; a beoltás pedig — a meny nyiben azt az orvosi vélemény nem igazolná — külön himlőoltási bizonyítványal.

3. A megkivánt előismeretek, vagyis valamely középiskola (gymnasium, reáliskola, magyarországi polgári iskola, a fumei községi polgári iskola) négy alsó osztályának, valamint az ottocaci, ogulini, sziszeki, uj-gradiskai, bródi, verőczei és kapronczai felsőbb népiskolák VIII-ik osztályának legalább »elégéses« eredménynyel történt elvégzése;

ezen előismeretek igazolandók az elmúlt iskolai év végbizonyítványával és a folyó iskolai év félévi iskolai értesítőjével, továbbá legalább »elégéses« eredménynyel letett felvételi vizsga által.*

A latin vagy görög nyelvből nyert »elégtelen« osztályzatok figyelembe nem vétetnek.

4. Kifogástalan erkölcsi magaviselet:

igazolando erkölcsi bizonyítványal, azonban csak akkor, ha az iskolai bizonyítványban a kifogástalan erkölcsi magaviseletre vonatkozó adat nem foglaltatnék, vagy ha a belépés nem közvetlenül valamely nyilvános iskolából történnék.

5. A betöltött legkisebb és a tul nem haladott legmagasabb életkor, vagyis az elért 14-ik és a tul nem haladott 16-ik életév, a mely megállapított életkor a félévi év szeptember 1-ére vonatkozik.

Ezen életkor keresztlevéllel vagy születési bizonyítványal igazolandó.

Az alapítványos helyekre pályázók részéről ezen kívül:

6. Igazolása annak, hogy a pályázó az alapító oklevélben foglalt különös feltételeknek is megfelel.

III. A kérvények benyujtása.

Folyamodványok fizetéses helyekért a pályázók hozzátartozói (atya, gyám, anya) által közvetlenül a pécsi vagy a nagyváradi honvéd hadapródiskola parancsnokságánál nyujtandók be.

Pályázati folyamodványok *julius 10-ig* fogadtatnak el az említett parancsnokságok által.

Oly pályázókra vonatkozó folyamodványok, a kik a lovasság állományában óhajttják a hadapródi rendi fokozatot elnyerni, a nagyváradi honvéd hadapródiskola parancsnokságánál nyujtandók be.**

* Az utolsó év végi bizonyítványt a félévi vizsgához beidézett pályázók, ha ugyan az a felvételi folyamodványhoz csatolva nem volt, az intézetbe megukkal hozzák, miután az a felvételi vizsgát megelőzőleg bemutatandó.

** Mindkét hadapródiskolából kilépő növendékek a lovassághoz való beosztására nézve első sorban az alkalmasság ezen szolgálataira, a létszám és egyéb szolgálati viszonyok, a növendék előnyös vagyoni helyzete és csak másodsorban a növendékek és ezek hozzátartozóinak óhajai mérvadó; ezen óhajok teljesítése tehát nem helyezhető biztos kilátásba.

Oly pályázók, kik a felvételi vizsgát csak horvát nyelven képesek letenni, folyamodványukat a pécsi honvéd hadapródiskolánál nyújtják be.

A megállapított határidőn túl beérkező folyamodványok visszaadtnak és nem vétetnek figyelembe.

Az alapítványos helyek elnyerését célzó folyamodványok azon hatóságnak, személynek küldendők meg, a mely (a ki) a mellékelt kimutatásban megjelöltetett.

A kérvényekben kifejezés adandó annak, hogy a folyamodó az »Utasítás a pályázók felvételére nézve a m. kir. honvéd nevelő és képző intézetbe« határozványait teljertamulag ismeri és kötelezi magát: az ezen utasításban meghatározott valamennyi feltételnek megfelelni.

Azon pályázók hozzátartozói, a kiknek a testi alkalmasság és a sikeres felvételi vizsga feltétele alatt fizetéses helyek adományoztattak, illetve a kik alapítványos helyekre bemutatattak, a honvéd hadapródiskolák parancsnokságai által erről annak tudtul adása mellett értesítetnek, hogy mikor kell a pályázónak az illető intézetben megjelennie.

Hasonló módon értesítetnek azok is, kiknek kérvénye nem vétetett figyelembe.

Miután azonban az említett pályázók felvétele biztos kilátásba nem helyezhető, a szülők gondoskodjanak, hogy fiaik a felvételi vizsgára be nem idéztetésük esetében a polgári tanintézetekben, tanulmányaik folytathatása céljából kellő időben beirattassanak.

Tekintettel arra, hogy a honvéd hadapródiskolákban a tanév később kezdődik, mint a polgári középiskolákban, a vallás és közoktatásügyi miniszter ur elrendelte, hogy azon tanulók, kik a honvéd hadapródiskolákban leendő felvételért folyamodtak, felvételük eldőltségéig, vagyis szeptember 20-ig felvételi (beiratási) és tandíj fizetése nélkül látogathatják a rendelkezése és vezetése alatt álló középiskolákban, valamint az állami és községi polgári fiúiskolákban a lezckéket. A vallás- és közoktatásügyi miniszter ur egyuttal felszólította az egyházi főhatóságokat is, hogy ezen kedvezményt a főhatóságuk alatt álló középiskolákra

szintén terjesszék ki. Horvát-szlavon országokra nézve azonban e tekintetben a bán ur oly módon intézkedett, hogy a tandíjfizetése mellett ott már beiratkozott azon tanulók szülőinek, kik a honvéd hadapródiskolába felvételtek, a már lefizetett tandíj, felvételi díj és egyéb járulékok visszafizettesenek.

IV. A felvételi vizsgák.

Minden pályázó közvetlenül az illető intézetbe való beérkezése után, testi alkalmassága tekintetében megvizsgáltatik.

A testileg alkalmatlanoknak talált pályázók hozzátartozóiknak azonnal visszaadtnak, a testileg alkalmasoknak minősítettek pedig felvételi vizsgát tesznek, a melynél a hozzátartozók is jelen lehetnek.

Az írásbelileg és szóbelileg megejtendő felvételi vizsgák szeptember 16—20-ig tartatnak meg.*

A fölveteli vizsga magyar nyelven teendő, melyet a pályázóknak oly mérvben kell tudniok, hogy az eredményteljes oktatás lehetősége e tekintetben biztosítva legyen. Pályázók, a kik horvát tannyelvű iskolákat végeztek, a felvételi vizsgát utóbb említett nyelven is letehetik; a magyar nyelvnek nem tudása — a pályázóknak egyébként jó képessége és megfelelő előismeretei mellett — nem képez akadályt a fölvetelre.

V. Igényjogosultság.

Fizetéses helyre minden magyar állampolgár fiának van igénye, a ki az általános feltételeknek megfelel; tehetséges ifjak jó iskolai bizonyítványokkal azonban előnyben részesülnek.

Alapítványos helyekre azon személyeknek van igényük, kik az illető alapító oklevelekben foglalt különösen kellékeknek és az általános felvételi feltételeknek is minden tekintetben megfelelnek.

Kelt Budapesten, 1906. évi május havában.

A m. kir. honvédelmi minisztertől.

* A felvételi vizsga terjedelme az előbb hivatkozott »Tájékoztató«-ból vehető ki.